

Temperamentti

Tuija Erämies

Syyskuu 2021

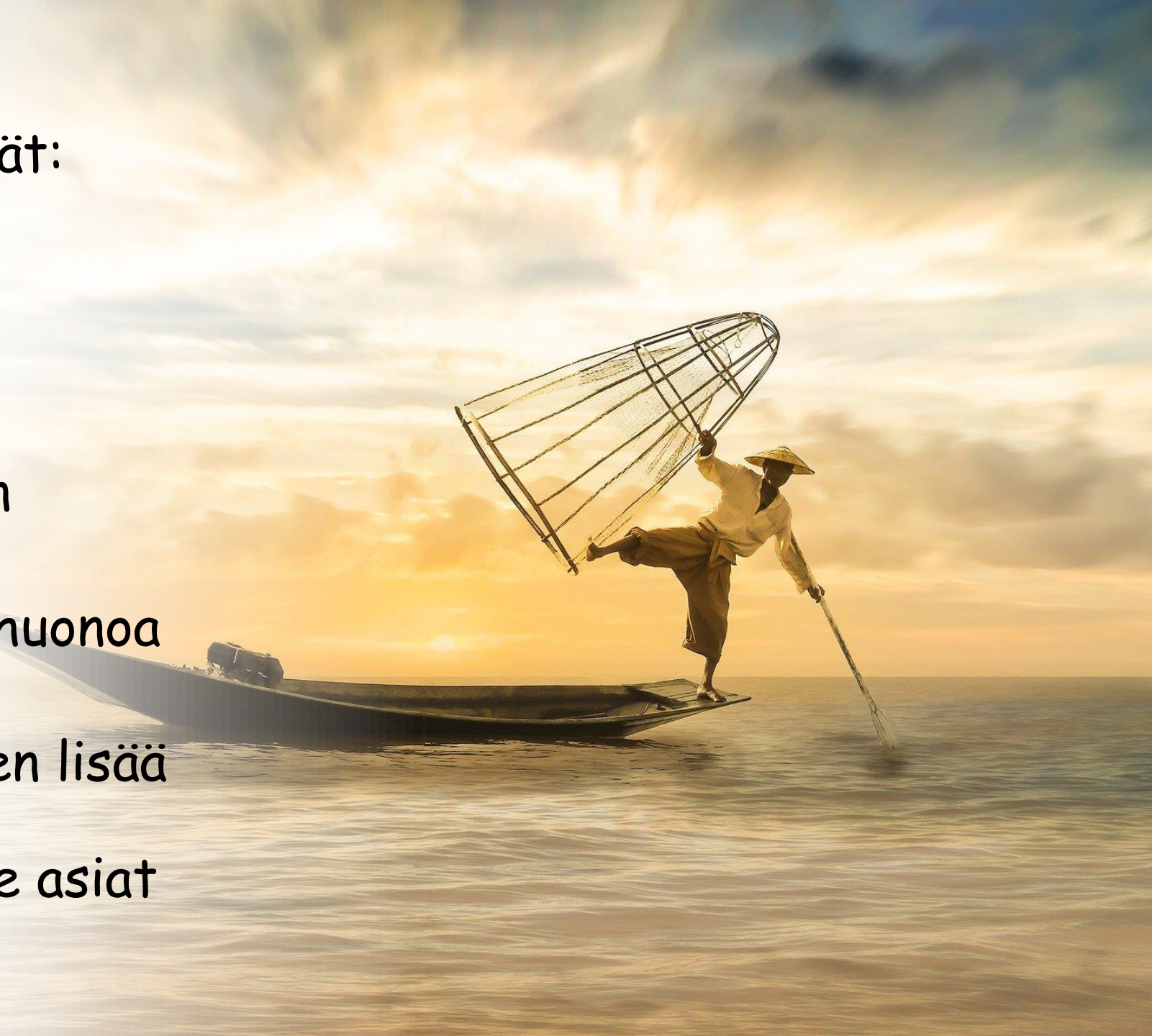
- Temperamentti kuvaa kaikenlaisia synnynnäisiä käyttäytymis- ja reagointityylejä
- Tietyiltä osin ihmisen persoonallisuus muuttuu ja kehittyy koko elämän ajan
- Synnynnäinen temperamentti luo pohjan persoonallisuudelle
- Persoonallisuus muovautuu temperamentin ja ympäristön, ennen kaikkea perheenjäsenten välisessä vuorovaikutuksessa
- Synnynnäinen temperamentti on osa jokaisen ydintä

- Temperamentti tulee esiin tilanteissa, jotka ovat meille uusia ja joihin meillä ei ole vielä opittua tai totuttua tapaa toimia
- Pieni lapsi toimii puhtaammin temperamentistaan käsin
- Aikuinen pystyy harkitsemaan käytöstään ja toimimaan muutenkin kuin temperamenttinsa sanelemana
- Temperamentti selittää, miksi toiset innostuvat helposti ja toiset puolestaan lämpenevät hitaasti
- Jokaisella temperamenttipiirteellä on hyvät ja huonot puolensa

- Ihmisten väliset temperamenttierot näkyvät:
  - Tunteiden ilmaisussa
  - Keskittymiskyvyssä
  - Häiriintyvyydessä
  - Aktiivisuudessa
  - Tavassa reagoida uusiin tilanteisiin ja ihmisiin
- Ei ole olemassa hyvää tai huonoa temperamenttia
- Temperamentin tunteminen lisää itsetuntemusta ja auttaa ymmärtämään, miksi kokee asiat tietyllä tavalla

Temperamentin arviointitaulukko (mukailtu lähteestä: Hermanson E.2019. Erilaiset temperamentit. Terveyskirjasto.)

Aktiivisuus (liikehdintä, paikallaan olo, lähtönopeus)	Aktiivinen	Passiivinen, rauhallinen
Rytmisyys (kehon toiminnot, unen tarve yms.)	Säännöllinen	Epäsäännöllinen
Suhtautuminen uusiin tilanteisiin	Positiivinen, kiinnostunut	Varautunut
Sopeutuminen uusiin asioihin	Tottuu nopeasti, mukautuu	Tottuminen kestää pitkään
Reagointi ärsykkeisiin (äänet, lämpötila, tekstiilien pehmeys yms.)	Ylireagoi	Välinpitämätön
Reaktioiden voimakkuus (ilo, suru, nälkä, pelko yms.)	Voimakas, äänekäs	Vaimea
Mielialan laatu	Hyväntuulinen, optimisti	Ilmaisee mielipahaa herkästi, ärtynyt, pessimisti
Keskittymiskyky	Seuraa ympärillä tapahtuvaa, helposti häiritävissä	Keskittynyt, häiriötekijät jäävät huomiotta
Sinnikkyys (palapelit, uuden opettelu yms.)	Yrittää peräänantamattomasti	Luovuttaa helposti

Lähteet

- Hermanson E. 2019. Erilaiset temperamentit. Kotineuvola. Terveyskirjasto. <https://www.terveyskirjasto.fi/kot00303>
- Mannerheimin lastensuojeluliitto. 2021. Lapsen ja nuoren temperamentti. <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/vanhemmuus-ja-kasvatus/lapsen-ja-nuoren-temperamentti/>
- Nyyti Ry. Temperamentti. <https://www.nyyti.fi/opiskelijoille/opi-elamantaitoa/itsetunto/temperamentti>
- Nyyti Ry. Temperamentti vaikuttaa siihen miten reagoit. <https://www.nyyti.fi/opiskelijoille/opi-elamantaitoa/tunne-itsesi/ymmarra-omaa-temperamenttiasi/>